

Majandus- ja kommunikatsiooniministri
21.06.2011. a määrus nr 50
„Mootorsõidukijuhi eksamineerimise, talle
juhtimisõiguse andmise kord ja juhiloa
vormid ning nõuded eksamisõidukitele“
Lisa 7

(majandus- ja taristuministri
27.08.2014.a määruse nr 69 sõnastuses)

NÕUDED EKSAMISÕIDUKILE JA JUHI VARUSTUSELE

1. Sõltuvalt mootorsõiduki kategooriast, mille juhtimisõigust taotletakse, peab eksamisõiduk vastama järgmistele nõuetele:

AM-kategooria:

Kaherattaline, kolmerattaline või neljarattaline mootorsõiduk, mille valmistajakiirus on üle 25 km/h, kuid mitte üle 45 km/h ja mille töömaht sädesüütega sise põlemismootori korral ei ületa 50 cm³ või muu sise põlemismootori korral suurim kasulik võimsus ei ületa 4 kW või mille suurim püsi-nimivõimsus elektrimootori korral on üle 0,25 kW, kuid ei ületa 4 kW. Kerge neljarattalise mootorsõiduki tühimass ei tohi ületada 350 kg. Neljarattalise kerge elektrisõiduki korral ei arvestata akude massi tühimassi hulka.

A1-kategooria:

A1-kategooria ilma külghaagiseta mootorratas, võimsusega kuni 11 kW, mille võimsuse ja massi suhe ei ületa 0,1 kW/kg ning mille suurim valmistajakiirus on vähemalt 90 km/h.

Sise põlemismootoriga käitatava mootorratta mootori töömaht on vähemalt 120 cm³. Lubatud on kasutada ettenähtust kuni 5 cm³ väiksema mootori töömahuga mootorrattast.

Elektrimootoriga käitatava mootorratta võimsuse ja massi suhe on vähemalt 0,08 kW/kg.

A2-kategooria:

Ilma külghaagiseta mootorratas, võimsusega vähemalt 20 kW, kuid mitte üle 35 kW, ning võimsuse ja massi suhe ei ületa 0,2 kW/kg.

Sise põlemismootoriga käitatava mootorratta mootori töömaht on vähemalt 400 cm³. Lubatud on kasutada ettenähtust kuni 5 cm³ väiksema mootori töömahuga mootorrattast.

Elektrimootoriga käitatava mootorratta võimsuse ja massi suhe on vähemalt 0,15 kilovatti kilogrammi kohta.

A-kategooria:

Ilma külghaagiseta mootorratas, tühimassiga üle 180 kg ja võimsusega vähemalt 50 kW. Lubatud on kasutada ettenähtust kuni 5 kg võrra väiksema massiga mootorrattast.

Sise põlemismootoriga käitatava mootorratta mootori töömaht on vähemalt 600 cm³. Lubatud on kasutada ettenähtust kuni 5 cm³ väiksema mootori töömahuga mootorrattast.

Elektrimootoriga käitatava mootorratta võimsuse ja massi suhe on vähemalt 0,25 kW/kg.

B-kategooria:

Neljarattaline B-kategooria mootorsõiduk suurima valmistajakiirusega vähemalt 100 km/h.

BE-kategooria:

B-kategooria eksamisõiduk koos vähemalt 1 000 kg lubatud täismassiga haagisega, mille suurim valmistajakiirus on vähemalt 100 km/h ja mis ei kuulu B-kategooriasse. Haagise veoseruum peab olema kinnine kastitaoline konstruktsioon, mis on vedukiga vähemalt ühelaiune ja –kõrgune. Kinnine kastitaoline konstruktsioon võib olla ka veidi kitsam kui veduk, tingimusel et tahavaade on võimalik üksnes veduki välimiste tahavaatepeeglite kaudu. Haagise tegelik mass peab olema vähemalt 800 kg;

B1-kategooria:

Neljarattaline mootorsõiduk, mis ei ole mopeed ning mille suurim valmistajakiirus on vähemalt 60 km/h. Sõiduki tühimag ei tohi ületada 400 kg või kaubaveoks mõeldud sõidukitel 550 kg. Mootori netovõimsus ei tohi ületada 15 kW. Elektrisõidukitel ei arvestata tühimagi hulka akude massi.

C-kategooria:

C-kategooria mootorsõiduk, mille lubatud täismass on vähemalt 12 000 kg, pikkus vähemalt 8,0 m, laius vähemalt 2,4 m ning suurim valmistajakiirus vähemalt 80 km/h. Sõidukil peavad olema mitteleblokeeruvad pidurid ja käiguvahetussüsteem, mis võimaldab juhil käike käsitsi valida, ning määruses (EMÜ) nr 3821/85 kindlaks määratud sõidumeerik. Veoseruum peab olema kinnine kastitaoline konstruktsioon, mis on juhikabiiniga vähemalt ühelaiune ja –kõrgune. Sõiduki tegelik mass peab olema vähemalt 10 000 kg.

CE-kategooria:

Kas poolhaagisautorong või C-kategooria eksamisõiduk koos vähemalt 7,5 m pikkuse haagisega. Nii poolhaagisautorongi kui ka sõidukite kombinatsiooni lubatud täismass on vähemalt 20 000 kg, pikkus vähemalt 14,0 m, laius vähemalt 2,40 m ning suurim valmistajakiirus vähemalt 80 km/h. Autorongil peavad olema mitteleblokeeruvad pidurid. Poolhaagisautorongil või sõidukite kombinatsiooni koosseisus oleval C-kategooria eksamisõidukil peab olema käiguvahetussüsteem, mille puhul juht saab käike käsitsi valida, ning määruses (EMÜ) nr 3821/85 kindlaks määratud sõidumeerik. C-kategooria eksamisõidukil koos haagisega või poolhaagisautorongil peab olema kinnine kastitaoline konstruktsioon, mis on juhikabiiniga vähemalt ühelaiune ja –kõrgune. Nii poolhaagisautorongi kui ka sõidukite kombinatsiooni tegelik mass peab olema vähemalt 15 000 kg.

C1-kategooria:

C1-alamkategooria mootorsõiduk, mille lubatud täismass on vähemalt 4 000 kg, pikkus vähemalt 5,0 m ning suurim valmistajakiirus vähemalt 80 km/h. Sõidukil peavad olema mitteleblokeeruvad pidurid ja määruses (EMÜ) nr 3821/85 kindlaks määratud sõidumeerik. Veoseruum peab olema kinnine kastitaoline konstruktsioon, mis on juhikabiiniga vähemalt ühelaiune ja -kõrgune;

C1E-kategooria:

C1-alamkategooria eksamisõiduk koos vähemalt 1 250 kg lubatud täismassiga haagisega. Autorongi pikkus peab olema kokku vähemalt 8,0 m ja suurim valmistajakiirus vähemalt 80 km/h. Haagise veoseruum peab olema kinnine kastitaoline konstruktsioon, mis on juhikabiiniga vähemalt ühelaiune ja –kõrgune. Kinnine kastitaoline konstruktsioon võib olla ka veidi kitsam kui juhikabiin, tingimusel et tahavaade on võimalik üksnes veoki välimiste tahavaatepeeglite kaudu. Haagise tegelik mass peab olema vähemalt 800 kg.

D-kategooria:

D-kategooria mootorsõiduk, mille pikkus on vähemalt 10,0 m, laius vähemalt 2,4 m ning suurim valmistajakiirus vähemalt 80 km/h. Sõidukil peavad olema mitteblokeeruvad pidurid ja määruks (EMÜ) nr 3821/85 kindlaks määratud sõidumeerik;

DE-kategooria:

D-kategooria eksamisõiduk ja vähemalt 1 250 kg lubatud täismassiga haagis laiusega vähemalt 2,4 m ja suurima valmistajakiirusega vähemalt 80 km/h. Haagise veoseruum peab olema kinnine kastitaoline konstruktsioon, mis on vähemalt 2,0 m lai ja 2,0 m kõrge. Haagise tegelik mass peab olema vähemalt 800 kg;

D1-kategooria:

D1-alamkategooria mootorsõiduk, mille lubatud täismass on vähemalt 4 000 kg, pikkus vähemalt 5,0 m ning suurim valmistajakiirus vähemalt 80 km/h. Sõidukil peavad olema mitteblokeeruvad pidurid ja määruks (EMÜ) nr 3821/85 kindlaks määratud sõidumeerik;

D1E-kategooria:

D1-alamkategooria eksamisõiduk koos vähemalt 1 250 kg lubatud täismassiga haagisega, suurima valmistajakiirusega vähemalt 80 km/h. Haagise veoseruum peab olema kinnine kastitaoline konstruktsioon, mis on vähemalt 2,0 m lai ja 2,0 m kõrge. Haagise tegelik mass peab olema vähemalt 800 kg.

Märkus:

A-kategooria eksamisõidukit, mille võimsus on vähemalt 40 kW ja töömaht vähemalt 600 cm³ ning mida on kasutatud eksamisõidukina enne käesoleva määruks jöustumist, võib kasutada kuni 2018. aasta 31 detsembrini.

2. Täiendavad tingimused:

2.1. Eksamiauto:

- 1) eksamineerijal peab eksamiautos olema küllaldaselt ruumi, sh lisapedaalide kasutamiseks;
- 2) juhiistme kõrval peab olema kaassõitja iste;
- 3) B-kategooria eksamiautol peavad olema peatoed;
- 4) C-kategooria eksamiautoga peab olema võimalik vedada veost;
- 5) lisatahavaatepeegel peab võimaldama eksamineerijal vabalt jälgida liikluses toimuvat;
- 6) eksamiautol peab olema mõlemal küljel välispeegel;
- 7) piduri ja siduri lisapedaalid peavad olema valmistaja juhendi kohased ja nõuetekohaselt paigaldatud ning need peavad töötama tõhusalt;
- 8) puudega isiku eksamisõiduk peab olema kehtivas korras temale kohandatud;
- 9) B-kategooria eksamiautol peab olema Maanteeameti peadirektori poolt kehtestatud nõuetele vastav salvestusseade sõidueksami salvestamiseks. Eksamiauto või salvestusseadme rikke või muu mõjuva põhjuse korral on liiklusregistri bürool Maanteeameti peadirektori kehtestatud korra kohaselt õigus kasutada ilma salvestusseadmeta eksamiautot.

2.2. Eksamimootorratas ja mopeed:

- 1) A-kategooria, A2- ja A1-alamkategooria eksamimootorratas ning AM-kategooria eksamimopeed peab olema varustatud sidevahendiga, mille abil saab pidada sidet eksamineeritavaga. Kui sõidueksam toimub neljarattalise mopeediga ning eksamineerija istub eksamisõidukis kõrvalistmel, pole sidevahendi kasutamine vajalik;

2) mootorrattaga ja kahe rattalise mopeediga sõidueksami andmisel peab eksamineeritaval seljas olema liikluseaduse § 11 kohane kollakas-roheline ohutusvest. Mootorrattajuht peab kasutama turvariidetust ja nõuetekohast turvavarustust (nõuetele vastav ja sobiva suurusega motokiiver, mootorratturi saapad või muud kinnised hüppeliigesekaitsega saapad, mootorratturi kaitsekindad, vähemalt põlve-, õla- ja küünarliigesekaitsmed). Mopeedijuht peab kasutama sobiva suurusega motokiivrit ning turvariidetust ja -varustust (kinnised hüppeliigesekaitsega jalanõud, vähemalt põlve-, õla- ja küünarliigesekaitsmed või eelpool nimetatud nõuetele vastav turvariidetust).

3. Sõiduki käigukast

Käsi käigukastiga sõiduki juhtimiseks peab sooritama sõidueksami käsi käigukastiga sõidukil.

Käsi käigukastiga sõidukiks loetakse sõiduk, millel on siduripedaal (või *A1, A2 ja A-kategooria puhul toimub käiguvahetus manuaalselt siduripedaali või sidurihoova abil*), mida juht kasutab sõiduki käivitamiseks või seiskamiseks või käikude vahetamiseks.

Kehtestatud kriteeriumidele mittevastavaid sõidukeid käsitletakse automaatkäigukastiga sõidukina.